

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя

07 червня 2018 року

Веде засідання голова Комітету КНЯЗЕВИЧ Р.П.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Шановні присутні! Шановні запрошені! У нас, наскільки мене поінформував Апарат Верховної Ради, присутні на засіданні комітету 24 члени комітету, що відповідно до Закону "Про комітети" дає нам можливість розпочати наше засідання. Тому наше позачергове засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя оголошую відкритим.

Шановні друзі! Оскільки з поважних причин відсутній на засіданні секретар нашого комітету, то я би просив, якщо можна, підтримати кандидатуру Руслана Михайловича Сидоровича на посаду секретаря сьогоднішнього засідання, який, як на мене, досить професійно здійснює такого роду повноваження у нас час від часу. Якщо немає інших пропозицій, прошу визначитись щодо пропозиції Голови комітету шляхом голосування.

Хто – за, прошу визначатися.

За – 21. Проти – 0. Утримались – 1. Не голосували – 1. Отже, 23.

Я так розумію, що хтось не взяв участі в голосуванні. Чи хтось вийшов? Ну, станом на це голосування або хтось не взяв участь, або хтось один відсутній. Принаймні на початок засідання було 23 члени комітету.

Руслане Михайловичу, прошу приступити до виконання повноважень секретаря сьогоднішнього засідання комітету.

У нас сьогодні на порядку денному, як ви прекрасно знаєте, одне питання. Оскільки в нас закінчився розгляд порівняльної таблиці, підготовленої комітетом до другого читання, в якій була велика кількість правок, а саме 1927, за дорученням Голови Верховної Ради відповідно оголошено засідання комітету, на якому доручено комітету проаналізувати відповідно правки і ті, які були підтримані, і які були не підтримані, а

попередньо комітет визначився щодо їх підтримки, а також з приводу тих правок, щодо яких комітет не визначився.

Вчора ми проводили з колегами нараду з цього приводу попередньо замість засідання комітету, яке було заплановане чергове, ми саме через те його й не проводили, тому що перенесли на сьогодні, де, в принципі, означили більшу кількість тих правок, які були не підтверджені, які, на думку відповідно робочої групи, слід було рекомендувати парламенту врахувати в остаточній редакції під час голосування законопроекту, оскільки більше ніж 90 відсотків – це правки, які погоджені в тому числі з Венеційською комісією, а також низка правок техніко-юридичного характеру, які я оголосив як голова комітету, вони були спільно з юридичним управлінням розроблені, вони виключно технічного характеру. Я їх в принципі вже під стенограму оголосив, але ще раз тут продубльовано в рішенні для того, щоб коли відбуватиметься по них голосування, то ми обов'язково їх врегулювали.

Якщо немає заперечень, ми би тоді поставили проект порядку денного на голосування. А далі відповідно б визначалися, якщо в народних депутатів будуть ще якісь пропозиції до проекту порядку денного, якщо ні, то будемо тоді голосувати його за основу.

Хто за запропонований за основу проект порядку денного, прошу визначатися.

За – 21, проти – 0, утрималися – 0, не голосували – 2. Всього – 23.

Значить, я вважаю, що відповідно до тієї кількості, яку показує комп'ютер, у нас в засіданні все ж таки беруть участь 23 члени комітету. Напевне, в когось із членів комітету або не спрацювала картка, треба перевірити, або просто відсутній під час голосування. Я прошу секретаріат комітету перевірити.

Дякую, шановні колеги.

Якщо ви не заперечуєте, я б оголосив обговорення цього питання - щодо проекту порядку денного, проголосованого за основу. Чи є якісь пропозиції, застереження, зауваження щодо тих питань, які ми

проголосували за основу? А це питання відповідно щодо Закону "Про вищий антикорупційний суд". Ми повинні остаточно визначитися щодо тих правок, які підтримані чи не підтримані, і ті, щодо яких ми попередньо не визначалися. А також "Різне". Чи хтось бажає додати ще якісь запитання? Немає.

Чи можемо ми ставити на голосування в цілому проект порядку денного? Можемо.

Відповідно до внесеної пропозиції я ставлю в цілому на голосування проголосований за основу проект порядку денного сьогоднішнього засідання комітету.

Дякую. 21 – за. Проти – 0. Утримались – 0. Не голосували – 2.

Значить, все ж таки 23 члени комітету беруть у голосуванні, зазначаю для стенограми. Це означає, що ми можемо розпочати наше засідання.

Дозвольте мені як голові комітету озвучити ту пропозицію, яку від імені робочої групи я хочу оголосити по тих правках, щодо яких попередньо комітет визначався, які були не підтримані. А також ви щойно були присутні на засіданні Верховної Ради, Президент України оголосив про те, що досягнуто домовленості з Венеційською комісією, з нашими міжнародними партнерами щодо низки правок, по яким попередньо комітет не визначився, і нам передана відповідна редакція. Мені доручено Головою Верховної Ради озвучити цю редакцію і запропонувати її і комітету, і прохання підтримати її як таку, що погоджена для того, щоб сесійна зала могла визначитися щодо цих правок.

Чи є якісь застереження? Якщо немає, я би приступав тоді оголошення тексту рішення.

НОВАК Н.В. Шановний Руслане Петровичу, справа в тому, що у нас немає порівняльної таблиці. І там, наприклад, відхилити такі-то певні пункти, нам важко, що відхиляється. Наприклад, про підсудність наголосить, будь ласка. Потім, які організації громадські будуть приймати участь у

формуванні Міжнародної ради експертів? Яким чином? Якщо їх буде більше, як будуть відсіювати зайвих?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Василівно.

У нас всіх є таблиці, я сподівався. Якщо немає, кожен депутат має мати її, я маю з собою.

З приводу тих правок, про які ви сказали, ми їх не обговорюємо, бо вони враховані і не відхилені, і тому в частині підслідності, в частині міжнародних організацій ці правки залишилися в редакції першого читання. Ми не можемо зараз правити ту редакцію, яка проголосована.

Ні, вибачте, в тій редакції, в якій визначив перший раз комітет на своєму засіданні. Вибачте, я обмовився.

Владислав Володимирович Голуб. Далі – Сергій Владиславович, якщо можна, Соболев.

ГОЛУБ В.В. Дякую, Руслане Петровичу.

Я все ж таки, враховуючи, що це надважливий законопроект, і тут поспіх, на жаль, буде нам не в плюс. Тому під час обговорення проекту рішення нашого комітету я пропоную, щоб ми все ж таки кожен пункт, який тут є, щодо внесення змін або внесення нових правок до законопроекту про Вищий антикорупційний суд ми окремо розглядали, окремо обговорювали і по кожному окремому пункту окремо голосували.

Дякую щиро.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Владислав Володимирович.

Ну тоді це буде тривати кілька годин. Ми готові до цього, ми свідомо на це йдемо. Правильно я розумію? Дякую.

Сергій Владиславович, будь ласка.

Я поставлю вашу пропозицію на голосування.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, у мене пропозиція, ви пам'ятаєте, там півтора десятка ключових правок, по яких ми визначалися, на жаль, частина з них, досить велика, була поставлена на підтвердження. Якщо можна, хоча б пройтись...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ми по них зараз і будемо йти.

СОБОЛЄВ С.В. Щоб ми розуміли, які правки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, я обов'язково...

СОБОЛЄВ С.В. ...ми відновлюємо. Це було б дуже важливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я обов'язково наголошую, які правки, в якій редакції ми відновлюємо, так, як ми домовилися. Безумовно, я тут хочу якраз цим скористатися.

Тут просто вніс пропозицію Владислав Володимирович, що ми кожен правку окремо. Я пропоную... кожний пункт. Я пропоную, я озвучу загальну позицію, а потім відкрити дискусію. Чи є сенс по кожній правці зупинятися, це просто в десять разів збільшить обсяг нашої роботи, і очевидно ми повинні це розуміти.

Але я поставлю ту правку, яку вніс Владислав Володимирович на голосування. Хто за те, щоб її підтримати, прошу визначатися. Особисто я вважаю, що не варто її підтримувати. Але це моя позиція. Дякую.

Хто – за, прошу визначатися. За – 6. Проти? Утрималися? Рішення не прийнято. Утрималося – 11. Голосувало – 5.

Ще які запитання? Немає.

Ми можемо, давайте, якщо ваша ласка, я почну озвучувати ці речі, тому що мені треба буде їх, я думаю, хвилин 10-15 як мінімум озвучувати, а

далі відповідно будемо визначатися щодо обговорення. Немає заперечень?
Дякую.

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань правової політики та правосуддя додатково розглядає на своєму засіданні сьогодні, 7 червня, проект Закону Вищий антикорупційний суд відповідно до того, що закінчилось обговорення, і пропонується рекомендувати Верховній Раді України. Йде мова про ті правки, які стосуються, пам'ятаєте, діяльності і рішень Громадської ради міжнародних експертів.

Пропонується відхилити всі правки за номерами 682, 683, 685-739, які стосувалися частини п'ятої статті 8, і викласти частину п'яту статті 8 в такій редакції (прошу бути уважними). Пропонується погоджений механізм, який сьогодні озвучив Президент, я просто ще раз, оскільки мені його щойно надали, зараз озвучу його для членів комітету: "За ініціативою не менше 3 членів Громадської ради міжнародних експертів питання відповідності будь-якого кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду критеріям, зазначеним в частині четвертій цієї статті, розглядається на спеціальному спільному засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Громадської ради міжнародних експертів. Рішення щодо відповідності такого кандидата цим критеріям ухвалюється більшістю від спільного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та членів Громадської ради міжнародних експертів за умови, що за нього проголосували не менше половини членів Громадської ради міжнародних експертів. Таке спеціальне спільне засідання проводиться не пізніше ніж на 30 день з дня оголошення результатів іспиту, що складається кандидатами для встановлення відповідності кандидата на посаду судді критерію професійної компетенції."

Дуже важливе доповнення (другий абзац): "За запитом не менше як 3 членів Громадської ради міжнародних експертів перед спільним спеціальним засіданням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Громадської ради міжнародних експертів може проводитись попередня співбесіда із кандидатами на посаду судді Вищого антикорупційного суду, в якій повинні

взяти участь не менше шести членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України."

При цьому відразу мушу зазначити, бо ця правка стосуватиметься дальших положень, є домовленість про те, щоб кількісний склад, який є повноважний для роботи Громадської ради міжнародних експертів, передбачити не 7 осіб, а 6 осіб, і відповідно 3 члени Громадської ради міжнародних експертів, це буде половина такого роду складу Громадської ради міжнародних експертів.

Зважаючи на це, от тут те, що ви казали, що ми не розуміємо, що ми там виключаємо, от у зв'язку з такими змінами пропонується провести техніко-юридичне доопрацювання тексту. Зокрема, ми виключаємо все, що стосується того порядку, який був у першому читанні і стосувався, пам'ятаєте, якої процедури: процедури відповідно, що спочатку вони приймали рішення, а потім ВККС відповідно до певного порядку шляхом прийняття рішення не менше ніж двома третинами міг подолати вето такого рішення щодо Громадської ради міжнародних експертів. От всі статті, які з цим пов'язані, вилучаються, оскільки вони тоді будуть розбалансовувати закон.

Якщо потрібна для цього таблиця, ну, ми можемо якісь таблиці зараз взяти, але, повірте мені, вони всі вивірені і тут немає жодних речей, які ми ще додатково хочемо вилучити тут. Вони, як правило, на мою точку зору, вони абсолютно співпадають з тим рішенням, якщо воно буде прийняте.

Наступне. Друга була позиція, яка, пам'ятаєте, були дискусійною, щодо якої не визначився комітет, з приводу того випадку, коли за результатами рейтингу два чи більше кандидатів отримують однакову кількість балів. Як у цьому випадку? Якому з кандидатів надавати перевагу? В першому читанні редакцією було передбачено, що в такому випадку надається перевага тому кандидату, який має стаж суддівської роботи, тобто суддівський стаж. Оскільки проти цього були застереження і була тривала дискусія, вам пропонується нова редакція відповідно частини, пункт цей 6, я можу його

повністю прочитати, а якщо ні, то просто означу, в чому його суть. За пропозицією Венеційської комісії ми пропонуємо додати тут два слова "як правило" і для суддів Вищого антикорупційного суду, і для суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду. Тобто в разі, якщо такого роду рейтинг дійсно покаже таку унікальну ситуацію, яка дуже гіпотетична, принаймні такої не було, я не знаю, щоб вона трапилась, але може таке допуститися, що до сотих долі співпадуть якісь показники, то, як правило, надаватиметься такого роду прерогатива. Це пропозиція, яку особисто висловив секретар Венеційської комісії. Всі були присутні, він це зробив публічно. Я думаю, що це пропозиція, яку можна підтримати.

У зв'язку з цим редакція пунктів, різниця її в тому, що ці два слова додалися. Я думаю, що немає сенсу її повністю читати, ви її бачите перед собою.

Відповідно всі правки, які стосувалися цього положення, це номери 747, 748, 758, 759, 762, 763, 765, пропонується відхилити і відповідно це положення виписати в новій редакції.

Третє. Пропонується відхилити правки за номерами 1682-1687, 1689, 1690 і пункти 1.2 частини 12 статті 31 КПК викласти в такій редакції: "Перше. В суді першої інстанції колегіальним судом у складі 3 суддів, хоча б один з яких має стаж роботи на посаді судді не менше 5 років, крім випадків, коли жоден такий суддя в цьому випадку не може брати участь у розгляді справи з передбачених законом підстав". Це теж правка, яка обговорювалася і є погодженою.

Так само пропонується такий підхід запровадити і при виборі, точніше, колегії в апеляційній інстанції. І тут ми відштовхуємося від того, що ми щойно погодили, що якщо, як правило, відповідно там застосовується, то воно відповідно таким чином буде проектуватися і на цю ситуацію.

Пропонується врахувати правку 149, яка відхилена, яку попередньо комітет пропонував врахувати, але тільки частково. Та частину першу статті 5 викласти в такій редакції. Це пункт, який стосується, пригадуєте, кількості

суддів. Ми вирішили, що зараз встановлюємо мінімальну кількість, при якій він буде працювати, суд, тобто 25 як мінімум – судді першої інстанції і 10 – судді Апеляційної палати. У зв'язку з цим пропонується повернути норму, що якщо кількість суддів на перспективу треба буде збільшувати, сьогодні ви чули, колега пані Олена Сотник на це звернула увагу, у нас була дискусія і я її підтримав, то треба повернутися до цієї норми, яка дає можливість на перспективу в разі потреби таку кількість суддів збільшувати.

П'яте. Врахувати пропонується редакційно 422 правку. І відповідно абзац перший частини другої статті 7 викласти в такій редакції: "На посаду судді Вищого антикорупційного суду може бути призначений, якщо він відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді..." Вибачте, "може бути призначений громадянин України, передбачений Законом "Про судоустрій і статус суддів", а також володіє знаннями та практичними навичками, необхідними для здійснення судочинства у справах, пов'язаних з корупцією, та відповідає одній із таких вимог."

Це ще одна з вимог, які ми погодили з Венеційською комісією. Вона стосується того, що ми прибираємо необхідність наявності досвіду міжнародного для кандидатів. І я думаю, що це норма, яка не викликає ніяких застережень членів комітету.

Шосте. Врахувати правки пропонується 664, 665, 667, 673 частково та відповідно частину четверту статті 8 викласти в такій редакції: "З метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів встановлені для оцінювання кваліфікаційної відповідності кандидатів на посаду судді Вищого антикорупційного суду критерієм доброчесності.." – тут запропоновано розшифрувати в дужках, що таке поняття "доброчесність" і відповідно Кодексу доброчесності, а саме – "... (моралі, чесності, невідкупності), а саме щодо законності джерел походження майна, відповідності рівня життя кандидатів або членів його сім'ї задекларованим доходам, відповідності способу життя кандидата, його статусу, наявності знань та практичних навичок для розгляду справ, віднесених до підсудності Вищого

антикорупційного суду утворюється Громадська рада міжнародних експертів."

Тут важливо зберегти це положення, на яку наполягала в тому числі Венеційська комісія, щодо можливості наявності, перевірки ними наявності знань та практичних навичок для розгляду справ. І тут я вас відсилаю на першу статтю, про яку я сказав. Вони у зв'язку з цим будуть брати участь у цьому спеціальному засіданні, де можуть також крім критеріїв добросовісності, оцінювати відповідно наявність знань та практичних навичок для розгляду справ відповідними кандидатами на посаду судді. Якщо ж у них є потреба ще додатково зустрітися перед таким засіданням, вони можуть ініціювати співбесіду до засідання і на цій співбесіді, наприклад, задати всі запитання професійного характеру. І якщо у них не буде більше питань, вони можуть зняти свої застереження і не ініціювати спеціальне таке засідання, яке потребує відповідного рішення. Це теж погоджена позиція. Прошу її підтримати. Вона, як би, абсолютно співпадає, корелюється з тим, що я оголосив з самого початку.

Сьоме. В абзаці першому частини другої статті 9 (тут правка врахована за номером 845) слово "семи" замінити словом "шести". Йде мова про кількість членів Громадської ради міжнародних експертів. Це теж та правка, яка погоджена, яку ми попередньо, Сергій Владиславович, я вам ще раз буду тепер наголошувати, ви правильно про це сказали, я буду наголошувати про ці правки.

_____ . Можна обґрунтування "сім" на "шість"?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прокоментувати?

_____ . Обґрунтування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чому? Ну, це була позиція Венеційської комісії і наших міжнародних партнерів. Я думаю, що, очевидно, вони виходили з того, наскільки це реально підібрати яку кількість і так далі. Я не можу зараз коментувати, але вона, ця правка, погоджена. Я прошу її...

_____. А як тоді приймати рішення, якщо, наприклад, три на три? Вони не можуть прийняти рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А вони не приймають ніяких рішень.

_____. Тобто вони не приймають рішення про відповідність критеріям доброчесності? У них тепер немає цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я з самого початку сказав, що зараз вже не буде окремого засідання Громадської ради і окремого засідання Вищої кваліфікаційної комісії. Якщо у членів Громадської ради є підстави вважати, що якийсь кандидат є недоброчесний або не відповідає критеріям професійності, вони мінімум половиною голосів, тобто принаймні трьома, можуть ініціювати спеціальне засідання разом з Вищою кваліфікаційною комісією суддів, на якому має розглядатися за їх ініціативою відповідно досьє, ну і за участі кандидата з ним проводиться інтерв'ю. Якщо вони ініціювали таке засідання, до цього засідання вони мають право окремо провести з ним співбесіду і, якщо в них були якісь підстави, якщо вони вважають, що їх достатньо для того, щоб не проводити таке засідання, вони можуть відмовитися. Якщо вони вважають, що підтвердилося і цей кандидат, умовно, є недобрий і чесний, вони вимагають скликання такого засідання. І для того, щоб цей кандидат продовжив надалі свою участь конкурсі, з повного складу спільного засідання, тобто 16 членів ВККС плюс 6 членів Громадської ради міжнародних експертів – 22. Більшість, тобто принаймні 12 повинні проголосувати за продовження його участі в конкурсі при умові, що серед

цих 12 як мінімум 3 – це представники Громадської ради міжнародних...
Тобто як мінімум половина.

_____. Тобто я правильно розумію, в принципі тепер Громадська рада вона самостійно включається в процес оцінювання, тобто у них немає окремого, окремих засідань, оцінювання кандидатів. Тобто вона... кого захотіла, того взяла і оцінює, інших, тобто когось випустила, когось не випустила. Тобто у нас тепер немає обов'язкового процесу, де кандидат оцінюється на добросовісність цією Громадською радою. Я зрозуміла.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо члени Громадської ради не ініціюють таке питання щодо будь-якого з кандидатів, це означає, що до нього не проводиться таке спеціальне засідання. Абсолютно вірно.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю, які... Я прошу не коментувати нечленів комітету. Будь ласка, і дайте мені завершити...

(Шум у залі)

Будь ласка, дайте ми завершимо, і потім будете брати участь в обговоренні. Мають право, безумовно, ми надамо вам слово в обговоренні.

Але законом це не... Хоча законом це не передбачено, але наш комітет він може подумати.

Восьме. Врахувати правку 930 частково та частину третю статті 9 викласти в такій редакції: "Членами Громадської ради міжнародних експертів можуть бути призначені громадяни України чи іноземці, які мають бездоганну ділову репутацію, високі професійні та моральні якості, суспільний авторитет, досвід роботи не менше ніж 5 років із здійснення процесуального керівництва, дотримання державного обвинувачення в суді

чи здійснення судочинства у справах, пов'язаних з корупцією, іноземних країн."

Дев'яте. Врахувати правку 1011 частково, це важливо, та частину шосту статті 9 викласти в такій редакції: "На час участі членів Громадської..." Друзі, це важливо, бо була дуже серйозна дискусія з приводу заробітних плат. Увага! Пропонується наступна редакція, увага: "На час участі членів Громадської ради міжнародних експертів у процедурах відбору..." – тобто тільки в той період, коли вони будуть працювати разом з ВККС, платити їм заробітну плату і відповідно оплачувати компенсацію на витрати з проживання та переїзд. Це йде мова про тільки невеличкий період часу їхньої роботи. Не знаю, скільки це буде – місяць чи два. Все решту протягом двох років вони уповноважені здійснювати на громадських засадах.

_____. Знову ж таки, Руслане Петровичу, уточнення. Виходячи з того, що ми вже виключили фактично Громадську раду експертів з процесу оцінювання, то як тоді визначатися? Це тільки за період тих спільних засідань з ВККС вони будуть оплачуватися? І все? Тому що в іншому, в тому порядку, який виписаний, тепер їх вже немає як окремого органу з окремою стадією, з окремими повноваженнями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно вірно. На час участі у процедурах відбору. Це момент відповідно після того, як відбулося оголошення результатів іспиту, вони мають оце 30 днів, і потім розгляд цих питань, я думаю, що це може бути кілька місяців. І за ці місяці пропонується їм платити заробітну плату.

Десяте. Врахувати правки...

_____. Вибачте, Руслане Петровичу. Руслане Петровичу, у мене також є запитання. Тут не зазначені джерела виплати зазначених коштів. Мова йде про держбюджет України?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Джерелами фінансування відповідно будуть джерела в державному бюджеті України, передбачені для утримання Державної судової адміністрації. Це буде передбачено відповідно до загального порядку.

_____. А які підстави є вважати, що вони будуть працювати виключно місяць? Оскільки на даний час вони перевіряють не тільки доброчесність суддів, вони мають перевіряти в тому числі їх професійну придатність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А тому і написано, що йде мова на час участі у процедурах відбору кандидатів. Як тільки ці процедури завершаться, вони більше оплачуватися їхня відповідно робота не буде.

_____. Чому до складу осіб, які можуть бути призначені до Громадської ради доброчесності, включені тільки особи, які фактично займалися процесуальним керівництвом чи судочинством, здійсненням судочинства, і не включені за таких обставин захисники, які також мають досвід міжнародний боротьби з корупцією?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, це була пропозиція Венеційської комісії і інших іноземних партнерів. Вона наступна була. Раз це має бути...

_____. Зрозуміло. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Раз це має бути особа, яка може оцінювати і доброчесність, і професійні навички, вона повинна мати досвід суддівський в іноземних країнах або досвід процесуального керівництва чи представництва інтересів в суді. Щоб це не просто була людина, яка десь була, працювала в

якійсь іноземній країні, але не має ніякого відношення до розгляду судової справи, вона навіть не може уявити собі, як він відбувається. Зважаючи на такого роду пропозиції, ми з ними погодилися. Дякую.

Врахувати правки 1457-1462, 1471-1477, 1480-1485, 1492, 1496-1499, 1500-1502, 1506-1512, якими виключалися частини два – шість статті 11 законопроекту, які регулюють проведення психофізичного дослідження х застосуванням відповідно поліграфа. Це теж положення, на якому наполягають Венеційська комісія, міжнародні партнери, воно було попередньо підтримано комітетом. Я прошу і цей раз його підтримати.

Врахувати правки 1668-1669, 1784, 1785, 1786 щодо здійснення судово-експертної діяльності.

Дванадцять. Врахувати частково правки 1788, 1791 щодо подання клопотань при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження до місцевого суду в межах територіальної юрисдикції, якої знаходиться орган досудового розслідування.

Тетяна Леонідівна! Я просто хочу сказати, що ми з Тетяною Леонідівною обговорили. Коли вона ставила на підтвердження, вона була переконана, що цей законопроект ще тільки прийнятий в першому читанні. А я вам хочу сказати, що він був прийнятий як закон, і тому, наскільки я розумію, ми можемо повернутися до цих правок, тому що якщо ми до них не повернемося, почнеться серйозна вакханалія. Прохання до них повернутися, врахувати правки 1818, 1819, 1820 щодо забезпечення незалежності суддів Вищого антикорупційного суду з урахуванням того, що у статті 480-1: "Особливості початку досудового розслідування кримінальних правопорушень..." частину першу статті викласти в такій редакції: "Відомості, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення суддею Вищого антикорупційного суду, вносяться до Єдиного реєстру державних судових розслідувань Генеральним прокурором або виконувачем його обов'язків в порядку, встановленому цим законом."

Це йде мова про те, ще одну погоджено правку з нашими міжнародними партнерами, яка стосується додаткових гарантій для суддів антикорупційного суду. Вона була не підтверджена, прохання комітету ще раз до неї повернутися.

А також пропонується врахувати правки 1908, 1909, 1910, 1911, 1913, 1914, 1915, якими виключається пункт 8 розділу VI "Прикінцевих перехідних положень" щодо відповідного проведення щорічного психофізичного дослідження з застосуванням поліграфа... *(Шум у залі)*

...*(Шум у залі)*... далі це ті техніко-юридичні правки, які юристи запропонували, я їх вже озвучив... *(Шум у залі)* Я думаю, що сенсу до них повертатися нема.

По тих правках, які погоджені відповідно з Венеційською комісією, я вичерпав свій перелік і прошу зараз членів комітету взяти участь в обговоренні цих правок, якщо ваша ласка, бо вже от тільки що дзвонить Голова Верховної Ради про те, що сесійна зала зібралася і чекають комітет.

Будь ласка, Наталія Василівна Новак, Володимир Олександрович Ємець, Руслан Михайлович Сидорович, Владислав Володимирович Голуб.

_____ . По закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По закону беруть участь члени комітету. Ви ж не хочете, щоб ми порушували закон в Комітеті з питань правової політики? Дякую.

Прошу в порядку оголошеному. Наталія Василівна.

НОВАК Н.В. Шановний голову, шановні депутати! Дивіться, справа в тому, що Президент сьогодні на фракції наголошував, що ми повинні мати однакові процедури добору суддів. Коли ми добирали суддів до Верховного Суду, у нас був такий запобіжник, як Громадська рада доброчесності. Якщо Громадська рада доброчесності наклала вето, то воно долалося двома

третинами Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Сьогодні це не дві третини, а половина. І то, ми бачимо, що багато недоброчесних суддів пролізли до Верховного Суду України навіть при двох третинах. А нам зараз пропонують більш полегшений варіант: не дві третини, а тільки половину.

Далі. Якщо Громадська рада доброчесності мала право вето, то тут права вето не має. А якщо є якісь питання, то вони тоді ініціюють це голосування. *(Шум у залі)*

Руслане Петровичу, я прошу.

Далі. Можна ініціювати співбесіду і поставити особисто питання, якщо є якісь питання до кандидатів. Але співбесіда, знову ж таки, на ній повинні бути присутні 6 членів Міжнародної експертної ради. Тобто якщо один член ради випадково десь загубився, то тоді ніякої співбесіди не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні! 6 членів ВККС.

НОВАК Н.В. Ні, так там написано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почитайте.

НОВАК Н.В. А, так, вибачте.

Далі. Якщо раніше до членів Міжнародної експертної ради, скажімо, була можливість більшу кількість людей залучити, то тепер обмежені вимогами, дійсно, коли ти повинен мати досвід або суддівської, або прокурорської роботи. Таким чином, залучити дійсно людей, які мають великий досвід, які мають повагу міжнародної спільноти, у нас звужилася та кількість людей. Таким чином, такими правками ми тепер можемо рекомендувати меншу кількість людей до Міжнародної ради експертів.

Тому, я вважаю, що коли ми замінили 50 відсотками дві третини – це неправильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Василівно.

Будь ласка, Леонід Олександрович.

СМЕЦЬ Л.О. Дякую.

Руслане Петровичу, всі свої зауваження, чи якимось постатейно будемо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. В нас через 2 хвилини вже почнеться сесія.

СМЕЦЬ Л.О. Отже, тоді перше. Я вважаю, що оскільки закон у своїй меті має ставити досягнення ефективності тих завдань і правовідносин, які він має врегулювати, тому, оскільки у нас роль громадської... Міжнародної ради експертів полягає якраз в тому, щоб перевірити усіх кандидатів, які заявили на відповідність тих критеріям доброчесності та іншим, я вважаю, що обов'язково має бути вирішено питання, що вони мають перевірити усіх кандидатів, які заявили. Бо з того тексту, який є на сьогодні, і з тих правок, які ви запропонували, я бачу, що кожен член цієї Міжнародної ради експертів самостійно приймає рішення про власні зауваження і, власне, засідань, на яких би вони пройшлися по усьому переліку, уже не передбачено, тому я вважаю, що це перше питання, яке обов'язково треба вирішити.

Друге, і це, можливо, ключове питання. Я не бачу рішення про невідповідність, неможливість цих кандидатів, які не відповідають критеріям, далі не брати участь у конкурсі. Ми маємо рішення щодо відповідності такого кандидата критеріям, яке ухвалюється більшістю, але рішення щодо не підтвердження їх здатності, тобто результату самого право вето, я по тексту закону не бачу. Вони своїм рішенням підтверджують невідповідність критеріям. А далі? Далі має бути рішення, яке вони приймають про те, що цей кандидат далі не бере участь у конкурсі. Цього в законі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

СМЕЦЬ Л.О. В цьому законі має бути передбачено. Оскільки ми тут маємо орган, яким спільним засіданням приймає рішення, результатом цього рішення має бути неможливість участі, тобто вето кандидата, який не відповідає цим рішенням далі. Тобто не лише сам факт підтвердження невідповідності такого кандидата, а результат. Результат у тому, що він далі участі в конкурсі брати не може.

Наступне питання. Шановні колеги, так не вирішено питання щодо так званого "двосортності" суддів, які потім будуть працювати в колегіях. Передбачено, що, можливо, варто, щоб суддя зі стажем п'ятирічним був обов'язково представлений в колегії що першої інстанції, що апеляції. Далі передбачено навіть запобіжник на випадок, якщо жодного судді з таким стажем не буде обрано. Ми ж не знаємо, які будуть результати, ми ж не забиваємо квоту в результат, що має бути обов'язково обрано там 30 відсотків кандидатів з п'ятирічним стажем.

Тому, друзі, ми не можемо закладати в роботу суду далі норму, яка апріорі означає, що частина суддів є непрофесійними. Кваліфікаційна комісія під час добору має забезпечити участь кандидатів, які здатні кожен вести засідання, розуміють, що вони роблять, і здатні приймати рішення. Передбачати, що ми даємо їм якийсь костиль у вигляді професійного судді, апріорі, як на мене, перше, ставити їх в ситуацію, де у них є більш досвідчений, якого вони мають дослухатися, бо інакше навіщо ми цю норму туди передбачаємо, а в такому випадку це ставить під сумнів об'єктивність цих рішень. Тому що тоді там є якийсь суддя, який має більш вагомий голос для прийняття рішень. Я вважаю, що цю норму, як ми і проговорювали, треба прибрати і залишити просто участь без п'ятирічного або ще якогось стажу судді.

Ну, і останнє питання. Це, звичайно, не вирішено, як на мене. Я абсолютно підтримую, що дотримано crucial role міжнародних експертів. Але внутрішня робота цих експертів, як на мене, має передбачати певні гарантії і

їх рішення. Бо три можуть дати зауваження щодо кандидата і відправити його на перевірку, але потім інші три, які не дали зауваження, можуть це veto подолати вже в кінцевому варіанті, бо там отримується три на три.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

СМЕЦЬ Л.О. Я буду пропонувати все-таки, можливо, змінити на чотири на три під час рішення. Але комітет визначиться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я просто кажу, що це погоджені речі. Якщо ви хочете їх змінювати, то ви спочатку їх погодьте. Я розумію, що зараз ви хочете бути красивими, але давайте виходити з того, що є якісь речі, які впродовж багатьох ночей погоджувалися. Дякую. Цінуюте хоча би те, що хтось працювати в інший час. Дякую.

Я можу прокоментувати. Справа в тім, що це спеціальне засідання, Леонід Олександрович, не може приймати рішення про те, що людина припиняє свою участь. Відповідно Закону про судоустрій таке рішення має прийняти потім вже Вища кваліфікаційна комісія на своєму окремому засіданні. Це спеціальне засідання тільки для одного: щоб вони відповідно мали рішення можливість прийняти щодо відповідності його певним критеріям. Крапка. І на основі цього рішення відповідно до того закону ВККС зобов'язана буде прийняти рішення ще раз дублювати і на цьому засіданні, щоб ще і це міжнародні експерти робили, тоді це точно "участь у формуванні відповідно суддівського корпусу", що є неприпустимо з точки зору української Конституції.

Давайте, якщо міжнародні вже експерти пропонують таку редакцію, ну давайте хоча би ми вже їх не ревізуємо.

Дякую.

СМЕЦЬ Л.О. Шановний Руслане Петровичу! Я просто маю зазначити, що діюча редакція Закону "Про судоустрій і статус суддів" передбачала ситуацію, де Громадська рада доброчесності приймає рішення, а потім ВККС може це їх рішення подолати. Там не передбачена обов'язковість врахування рішення от цієї комісії, його треба врахувати, що це рішення є обов'язковим. Бо на сьогодні ВККС буде приймати рішення самостійно, і для нього не буде обов'язковим це рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми будемо приймати зміни в Закон про судоустрій у зв'язку з прийняттям цього закону. Якщо ви вважаєте, що ще раз треба про це сказати, ми тоді можемо говорити. Ви знаєте, що в Закон про судоустрій ми можемо вносити зміни тільки спеціальним законом про внесення змін до Закону про судоустрій. Це чітко передбачено відповідно до законодавства. Леоніде Олександровичу, ви ж краще мене це знаєте, ви ж один...

СМЕЦЬ Л.О. Саме тому ми пропонували іншу концепцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, зараз вже почала роботу сесія, тому прошу хоча би в межах до 3 хвилин. Ну це не буде мати кінця.

Будь ласка, Голуб Владислав Володимирович.

ГОЛУБ В.В. Руслане Петровичу, я особисто вважаю, що це надважливий законопроект. Якщо ми тут будемо засідати хоч 5 годин, але вийдемо на якесь позитивне рішення, яке задовольнить і наших міжнародних партнерів, а зокрема (і найголовніше) наших громадян, це набагато важливіше, ніж ви кажете, що зараз іде сесія і нам треба йти. Я розумію, чому такий ваш тиск є. Але, знову ж таки, повертаючись – те, що виступали мої колега Наталія Володимирівна і Леонід Олександрович, на моє глибоке переконання, ми позбавляємо насправді роль вирішальності для Громадської ради міжнародних експертів, тому що, по великому рахунку, для мене

особисто незрозуміло, в який спосіб вони окремо будуть засідати, як будуть визначати, кого там делегувати, як ці троє будуть визначатися.

Далі. Згідно цих правок, я так зрозумів, що Громадська рада міжнародних експертів втрачає свою суб'єктність, а буде просто банальним якимось дотичним дорадчим органом чи в будь-яким іншим способом, який буде діяти при ВККС.

Третій момент. Ми тоді маємо забезпечити, що рішення, якщо ми погоджуємося з тією логікою, що приймається рішення більшістю, де буде 12 людей, мінімум 3 з яких мають бути міжнародними експертами, тоді ми маємо обов'язково прописати в цьому законопроекті, що в разі винесення такого рішення воно є обов'язковим для виконання Вищої кваліфікаційної комісії суддів, вони не повинні затверджувати тоді такого кандидата.

Бо давайте згенеруємо сценарій: таке спільне засідання було проведено, неначебто знайшли якогось "ганебника", який не повинен бути суддею, виносить таке рішення, а потім ВККС у складі 16 людей, де приймається рішення більшістю, приймає рішення і допускає такого кандидата і він стає суддею Вищого антикорупційного суду. Я думаю, що це не є правильний сценарій.

Далі щодо того, що сказав Леонід Олександрович, щодо обов'язково наявності в Колегії суддів п'ятирічного стажу.

Пункт перший. Якщо мене не зраджує пам'ять, то будь-який діючий суддя, який захоче кандидувати на посаду судді Вищого антикорупційного суду апріорі повинен мати 5 років стажу. Тобто будь-який суддя, який туди зайде, він уже автоматом має 5 років стажу. Але знову ж таки, тобто це "масло масляне".

Тут далі з'являється, бо я подивився редакцію до другого читання, що ми розглядали останнім, крім випадків, коли жодний такий суддя, в цьому суді не може брати участь у розгляді справи з передбачених законом підстав. Поясніть, які це підстави. Бо я поки що не знайшов в редакції законопроектів, які це підстави.

Тому знову ж таки пропоную не нівелювати рішення ні ВККС, ні Громадської ради міжнародних експертів, які повинні допустити найкращих юристів на посаду суддів Вищого антикорупційного суду, і прибрати це положення, яке стосується обов'язково 5-річного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ГОЛУБ В.В. Я завершую.

І останній пункт. Руслане Петровичу, будь ласка, під стенограму скажіть, хто саме буде рекомендувати міжнародних експертів? Будь ласка, назвіть ці міжнародні організації. І в якій спосіб будуть призначатися члени Громадської ради міжнародних експертів?

Дякую щиро.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я з приводу організації вже висловився. Ми його не підтвердили, точніше не ставили на підтвердження, ці норми залишилися.

Я не хочу коментувати довго. А з приводу того, чи це стане дорадчим органом, я звертаю вашу увагу, що в Законі 6011 (я не пам'ятаю, чи ви там були автором) в висновку Венеційської комісії чітко написано (і в цьому законі), що це якраз має бути виключно дорадчий орган. Якраз завдяки цьому він і стає дорадчим органом. Дякую.

ГОЛУБ В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обов'язкове рішення буде. Тобто якщо...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але по факту це не мають бути додаткові члени ВККС, це має бути... в спеціальному засіданні вони просто беруть участь в спільному, так би мовити, борді.

Дякую.

ГОЛУБ В.В. А можете відповісти на моє запитання зокрема щодо міжнародних організацій, які будуть?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я же назвав вам, я сказав, що це ті організації... Подивіться норму, вона не ставилась на підтвердження.

_____ . Так назвіть... *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. З якими Україна співпрацює в сфері запобігання і боротьби з корупцією відповідно до міжнародних договорів України.

_____ . СНД.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми вийшли з СНД.

Будь ласка, Руслан...

СИДОРОВИЧ Р.М. Я хочу підтримати свого колегу Голуба і сказати, що насправді ми поки не вирішимо ті складні питання, які у нас є тут в рамках цього законопроекту, про якісь інші повернення до залу, вони просто є позбавлені сенсу. Тому нам потрібно тут працювати стільки, скільки нам потрібно буде працювати, для того щоб вирішити ці речі якісно.

По суті поправок. Перше. У мене, чесно кажучи, складається враження, що або тут один абзац у пункті 5 випав, або його забули туди записати, або умисно, або ненароком. Тому що фактично роль Громадської ради міжнародних експертів відповідно до пункту 5-го, який зараз нам

пропонується проголосувати, вона припиняє свою роботу, якщо в першому пункті, в першій редакції, вірніше, перепрошую, пропонувалося, щоб відповідно Громадська рада міжнародних експертів давала якийсь висновок, тобто їхня робота в якісь способи врегламентовувалася і мала би своє якесь оформлення. Зараз ми втрачаємо фактично цей елемент, процес. Тобто виходить так відповідно до пропонованої редакції, що у разі, якщо зі сторони міжнародних експертів не буде висловлено пропозиції щодо розгляду на спільному засіданні питання доброчесності того чи іншого кандидата, то таке питання в принципі може не розглядатися і така людина може фінішувати цей процес без розгляду в принципі на цьому спільному засіданні. Тобто таким чином фактично випадає цілий блок роботи цієї Громадської ради міжнародних експертів. Вона перестає існувати як якась структура.

Питання наступне, по блоку четвертому. Стосовно кількості суддів Вищого антикорупційного суду, яка буде визначатися відповідно до держбюджету. Ми не закладаємо того запобіжника, за рахунок якого не можна буде знищити Вищий антикорупційний суд, не заклавши відповідних коштів до держбюджету. Тому що виходить так, що якщо коштів там закладуть навіть не на той мінімум, про який ми говорили в, то далі що з тими 20 суддями Вищого антикорупційного суду – їх звільняти чи що з ними робити?

Пункт 7. Це питання стосується зменшення кількості членів Громадської ради міжнародних експертів. Абсолютно незрозуміла, власне, логіка, чому з 7 до 6? Вона, можливо, є, але її ніхто не доповів. Ми всі юристи, ми розуміємо, кількість, при якій, я наполягаю, може бути ситуація, що розподіл буде 50 на 50. В якій спосіб в такому разі прийматиметься рішення? Або воно взагалі не прийматиметься? Тобто тут фактично роль Громадської ради міжнародних експертів, вона відсутня, вона як структура припиняє своє існування.

Останній блок зауважень, це стосовно фінансування. Цей пункт взагалі фактично не відповідає категорії правової визначеності жодним чином.

Цитую: "На час участі членів Громадської ради міжнародних експертів у процедурах відбору кандидатів... (і далі по тексту) встановлюється винагорода". Як формуватиметься взагалі участь цих членів? Вони не проводитимуть засідань, вони, взагалі незрозуміло, де вони працюють, в якій спосіб, де у них починається робота, де вона в них закінчується, де вони збираються. Тобто тут взагалі не визначено, тобто немає правової дефініції, тобто це є повна правова невизначеність, що ми розуміємо під поняттям, правовим поняттям "участь членів Громадської ради міжнародних експертів у процедурах відбору кандидатів". Це їхнє зібрання втрьох, вчотирьох, вп'яти, вшести в кафе, десь в парку, вони повинні це якось запротоколювати, зафіксувати те, що в них якось відбулися якась їхня робота, тобто абсолютно жодним чином не врегульовано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслан Михайлович.

Я тільки...

СИДОРОВИЧ Р.М. Тому я вважаю... без врегулювання статусу Громадської ради міжнародних експертів, порядку їхнього фінансування, зрозумілості непарної чисельності...

І останній момент. Для нас так само залишається незрозуміло, стаття 9: хто формує цих кандидатів. Цитую по закону: "Призначається виключно на підставі пропозицій міжнародних організацій, з якими Україна співпрацює у сфері запобігання та протидії корупції відповідно до міжнародних договорів України." Я хочу сказати, що, наприклад, так звана Співдружність незалежних держав це теж є міжнародна організація, з якою є укладена... Ні, я розумію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я просто... Друзі, якщо на Погоджувальній раді, то мікрофон відключається, у нас такого немає, я не настільки жорстко веду засідання, маю... максимально толерантно. Но просив би не зловживати.

Друзі, увага! Дивіться, якщо є зараз... мені здається, що ми можемо вийти на такий компроміс. Зараз, секундожку. Якщо є пересторога, я так зрозумів, з приводу того, що сказав Голуб і Руслан Сидорович, що ВККС потім може не прийняти рішення про його припинення участі, то давайте ми напишемо, щоб взагалі ніякі рішення ніхто не повинен приймати. Тобто у разі неприйняття такого рішення, тобто рішення про відповідність, так, кандидат вважається таким, що припинив участь у конкурсі. Не приймають рішення – з цього моменту вже не треба рішення ВККС. Таке приймається? Це буде мати більшу довіру, як ви кажете? Це вирішує питання? Я тоді пропоную таку пропозицію потім обов'язково врахувати, коли ми будемо голосувати.

Сергію Владиславовичу, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Мені здається, якщо не буде чіткого запису, бо я почитав текст, поданий Президентом, текст, поданий на друге читання, поправки, тепер оцей варіант тексту, я ніде не знайшов два ключових критерії.

Перший критерій. Добре, подали міжнародні організації. А хто їх власне призначає? Назвіть мені! Тобто ВККС сам призначає тих, хто буде потім з ними засідати. Я щось не розумію логіки.

Тепер друге питання. Якщо не буде запису чіткого в законі, послухайте, якщо не буде чіткого запису в законі, що члени Громадської ради міжнародних експертів беруть участь в засіданні ВККС, про що вони інформуються завчасно, бо це люди, які повинні взяти квитки, прилетіти в Україну, то тоді Міжнародна рада експертів взагалі незрозумілий орган. От якщо вони беруть участь в засіданні ВККС, і на цьому засіданні не менше 3-х людей заявляють своє застереження стосовно кандидата на посаду судді, тоді

логіка вся працює. а якщо вони не обов'язково беруть участь в засіданні ВККС, то їх тоді взагалі ніхто ніколи не збере.

Тому моя пропозиція дуже конкретна, що в засіданні ВККС (імперативно записати) беруть участь члени Громадської ради міжнародних експертів, про що вони інформуються завчасно. Там, наприклад, навіть вказати норму, бо, на жаль, у нас це спрацьовує, за тиждень про наявність такого засідання, в рамках, якого – і далі по тексту пішло: "...за заявою 3-х членів". Там можна попередньо провести бесіду, а якщо це саме засідання, то при голосуванні, якщо 3 не проголосували, тоді така особа не проходить. Тоді не треба ніяких спеціальних засідань цієї Міжнародної ради експертів, не треба ні місця їх засідання, хто їх збирає. Вони приймають участь безпосередньо. Все. От повинна бути імперативна норма. Оце ключова позиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Владиславовичу.

Може, я неточно висловився. Я скажу ще раз. Справа в тім, що коли вони ініціюють таке спеціальне засідання, вони беруть участь в повному складі як Громадська рада міжнародних експертів, оскільки ми написали, що вони здійснюють свої повноваження у складі 6 осіб. Тобто відповідно вони, так як ви сказали, беруть участь у такому спільному засіданні. Крім членів ВККС беруть участь відповідно члени Громадської ради міжнародних експертів, обговорюють ці питання, ці троє ініціаторів доповідають позицію, кандидат запрошується, обговорюють претензії, які є до нього, обговорюють його досє. Так само беруть участь у співбесіді, яка може бути, якісь питання-відповіді і разом з ВККС повинні проголосувати не менше ніж 12-ма голосами, тобто більшістю від загального складу, в яких всередині мусить бути не менше 3-х голосів членів Громадської ради міжнародних експертів. Тобто те, що ви і кажете, воно якраз відображено.

СОБОЛЄВ С.В. Вони беруть участь в кожному засіданні ВККС?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, вони тільки в тому, що стосується перевірки критерії на доброчесність і навички професійні. Всі решта...

СОБОЛЄВ С.В. Але обов'язково в кожному такому засіданні вони беруть участь. Без виключення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Це ті, які належать до їх повноважень. Всі решта засідань, які не належать, вони не беруть участь. Можуть хіба як вільні слухачі.

Будь ласка, Наталія Агафонова.

АГАФОНОВА Н.В. Нарешті, дякую.

Шановні колеги, ми все обговорюємо питання міжнародної ради експертів, але, мені здається, що питання обов'язковості участі їх у засіданні можливо лише за цієї редакції тільки в тому випадку, коли троє з них проявили ініціативу. В усіх інших випадках за наданою нами редакцією вони, вибачте, можуть відпочивати за гроші українського бюджету.

Давайте визначимося так, це консультативний орган, називайте його як хочете, але питання в тому, що ми фактично їм платимо немаленьку заробітну плату. І тому це не тільки права, а й певні обов'язки. Що таке певні обов'язки? Обов'язки – це надавати свої висновки про відповідність доброчесності щодо кожного кандидата. Колеги, тільки в цьому випадку ця схема працює.

А так хтось з них вивчив матеріали, хтось ні, потім три щодо одного кандидата проініціювали, і вони раз на рік в Україну приїхали і взяли участь в засіданні. Вибачте, це не працює.

Давайте створювати нормальний орган, відповідно його рішення мають бути обов'язковими. А якщо ні, то давайте вже вето по цій схемі три на три може, дійсно, працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Володимирівна.

Хто хоче ще висловитися?

Якщо дозволите, я, Тетяна Леонідівна, вам. Хотів взяти участь у дискусії міністр юстиції. Я не знаю, чи є заперечення, думаю, що немає. Він у нас і на тому засіданні був, і на цьому. Підходив до мене представник від розробників Георгій Вашадзе. Не знаю, не бачу його. Якщо він від суб'єкта права законодавчої ініціативи вважатиме за доцільне взяти слово, він має право по Регламенту теж скористатися такою нагодою.

Будь ласка, Тетяна Леонідівна Юзькова. Тетяно, можна, в межах до 3 хвилин.

ЮЗЬКОВА Т.Л. Можна.

По-перше, за цим проектом Ради міжнародних експертів більш не існує. Існує шість міжнародних експертів. Оскільки за пунктом 5 пропонується, навіть не зазначено, що за спільною ініціативою зазначених осіб. Тобто ВККС має чекати протягом до місяця до засідання, взагалі окремі якісь ініціативи кожного з них. Це навіть не спільна ініціатива. Це, по-перше.

По-друге. Якщо це Громадська рада, вона не може претендувати на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тетяно Леонідівна.

Будь ласка, міністр юстиції.

ЮЗЬКОВА Т.Л. Дякую за що, я ще не закінчила. Три хвилин ж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, вибачте, будь ласка. Тетяно, вибачте, я подумав, що ви закінчили. Це мене просто відволікли. Продовжуйте, будь ласка, Тетяно Леонідівно.

ЮЗЬКОВА Т.Л. Дякую.

Що вже після формування корпусу, суддівського корпусу Вищого антикорупційного суду під час моніторингу їх доброчесності неможливо використовувати поліграф. Чому? Ми зараз знову наступимо на ті ж граблі. Ми начебто їх перевіряємо, надаємо їм повноваження, а в подальшому ефективно не перевіряємо їх доброчесність. Тому я наполягаю на тому, щоб поліграф був повернутий в первинний текст закону. Це, по-перше.

По-друге. Зараз цій групі міжнародних експертів, оскільки від них вже не вимагається наявність ради і сумісних засідань...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вибачаюсь. Шановні присутні! Я нічого не чую. Виступає член комітету – тут якісь дискусії, перемовини.

ЮЗЬКОВА Т.Л. Надається право, право...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знаходиться багато людей, які не мають жодного відношення. Якщо знаходитесь, то дайте можливість працювати. Я не чую жодного слова, що людина говорить.

ЮЗЬКОВА Т.Л. Надається право перевіряти професійну придатність. Яким чином люди, які мають і знають іноземні закони, будуть перевіряти професійну придатність українських суддів?

По третє, щодо пункту 3. Хто може бути членами Громадської ради міжнародних експертів. Із запропонованого тексту вбачається, що це можуть бути іноземці і громадяни України, які мають досвід і здійснення процесуального керівництва, підтримання державного звинувачення в суді чи здійснення судочинства у справах, пов'язаних з корупцією в інших державах. Не тому, що вони приймали участь в інших державах, а з корупцією, що там пов'язана. Таким чином, хто буде приймати? Хто буде цими міжнародними експертами? Прокурори? Українські прокурори.

_____ . Чому?

ЮЗЬКОВА Т.Л. Тому що так написаний текст: "По справах, пов'язаних з корупцією в інших державах". Не тому, що вони отримали досвід в інших державах, а тільки приймали участь... *(Не чути)*

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Справа в тім, що тут, можливо, Тетяна Леонідівна права, тут, напевно, редакційно мається на увазі, що досвід в інших країнах, а не це... Тут редакційно просто треба "в інших країнах" перенести в інше місце.

ЮЗЬКОВА Т.Л. Хоча б "спільна ініціатива" зазначити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Ми тоді зараз перенесемо. Слова "в інших країнах" треба перенести там, де досвід не менше 5 років: "...які мають досвід роботи в інших країнах" і далі по тексту. Або не менше ніж 5 років в інших країнах. Чи ні: "...досвід роботи в інших країнах" і далі по тексту.

Андрій, прошу перенести. Це редакційна правка. Дякую за те, що підказали.

Міністр юстиції.

ПЕТРЕНКО П.Д. Доброго дня, шановні колеги. Дійсно, хочу підтвердити, що протягом багатьох днів йшла і продовжується професійна дискусія щодо удосконалення цього закону. І наша позиція полягає в тому, що міжнародні експерти, в першу чергу іноземці, які мають досвід роботи в іноземних юридичних органах, в судах і в органах правопорядку, отримують вирішальне право при доборі кандидатів до цього суду, тому що для України цей суд ми створює фактично вперше.

Тому хочу ще раз підтвердити, що логіка... *(Шум у залі)*

_____ . Це ж не так. Тут написано: "громадяни України чи іноземці". Нащо ви зараз... *(Не чути)*

ПЕТРЕНКО П.Д. Перепрошую, я вас не перебивав.

Логіка робочої групи полягала в тому, щоб прописати таку процедуру, що на всіх етапах фактично добору міжнародні експерти будуть мати можливість аналізу кандидатів (як їхньої доброчесності, так і професійних якостей) і будуть мати право вирішального голосу щодо того, що кандидат, який не відповідає критеріям, буде припиняти свою участь в конкурсі. Що це означає? Це означає, що конкурс починається при подачі відповідних заяв кандидатами. Умовно кажучи, до цього конкурсу на певну кількість посад, там на 30, на 40, на 50 вакансій, буде подано там тисячу заяв кандидатів. Перший відсів буде відбуватися наступним чином: ті кандидати, які не відповідають за освітою або за стажем роботи, будуть відсіяні технічно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І спецперевірку...

ПЕТРЕНКО П.Д. І спецперевірку які не пройшли. Тобто залишиться, умовно кажучи, 500 кандидатів чи 700 кандидатів.

По ним буде сформовано досьє, і ці кандидати будуть допущені до тестів. Міжнародні експерти повинні почати працювати з самого початку. І в них буде доступ до досьє цих кандидатів з першого моменту, коли кандидати будуть допущені до тестів.

Завершуються тести. Гіпотетично з тих 500 кандидатів успішно складуть тести 200. І відповідно міжнародні експерти, побачивши результати тестів, оцінивши попередньо, наскільки ці кандидати є професійними, мають право працюючи в форматі засідань своїх, це їхнє право, вони регламент своєї роботи повинні визначати самостійно.

Будуть визначати, що з цих 200 кандидатів, які успішно склали тести, вони хочуть, умовно кажучи, провести попередні співбесіди з певною кількістю, зі 100 кандидатами, таке рішення вони будуть приймати простою своєю більшістю. Три члени Ради міжнародних експертів будуть говорити: ми хочемо поспілкуватися з такою-то кількістю кандидатів. І ВККС повинно буде забезпечити таку попередню співбесіду.

Після цих попередніх співбесід для того, щоб не затягувати час конкурсу, міжнародні експерти так само будуть визначатися і робити запит по певній кількості кандидатів, у яких вони залишилися питання після попередньої співбесіди для того, щоб цих кандидатів винести на спільне засідання Вищої кваліфікаційної комісії і Ради міжнародних експертів. Це буде засідання одне і остаточне. На цьому засіданні повинні будуть присутні 6 міжнародних експертів і повний склад Вищої кваліфікаційної комісії. І на цьому засіданні фактично у разі, якщо кандидат після своїх пояснень не зможе отримати підтримку хоча б 3 міжнародних експертів і половини складу ВККСу, він автоматично знімається з конкурсу. Ми даємо абсолютно вирішальну роль міжнародним експертам при доборі кандидатів на посади суддів Вищого антикорупційного суду.

Хочу нагадати, що в попередніх редакціях і формулюваннях, які обговорювалися з МВФ, кількісні показники голосувань були набагато більшими. Зараз ми даємо фактично можливість трьом експертам міжнародним, не проголосувавши за відповідно кандидата, зняти його з гонки.

Тому я дуже би просив, що крім цього положення є дуже важливими інші правки, які стосуються підсудності, кількості суддів, які повинні бути обраними до цього суду, вимог до порядку проведення самого конкурсу. Прошу їх комплексно підтримати, тому що ми отримуємо позитивний, схвальний відгук і від Венеційської комісії, і від МВФ, якщо ми цей закон приймемо збалансованим, який дасть можливість ефективно і швидко, не роками, а швидко сформувати склад Вищого антикорупційного суду.

Тому, колеги, друзі, дуже прошу підтримати цей закон для того, щоб ми запустили фактично процес створення незалежного антикорупційного суду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний пане міністре.

Є питання до Міністра? Будь ласка, питання до міністра. Питання до міністра хочуть задати члени комітету чи не члени комітету?

Будь ласка, члени комітету, Тетяна Леонідівна, Наталія Василівна, потім – не члени комітету.

ЮЗЬКОВА Т.Л. У мене дуже коротке запитання: в якій статті зазначеного закону, в якій частині викладений механізм, який ви нам щойно розповіли? Я не знайшла його.

ПЕТРЕНКО П.Д. Я можу вам прокоментувати, що згідно чинної редакції Закону "Про судоустрій і статус суддів", в якому є пряме посилання на необхідність створення Вищого антикорупційного суду як спеціалізованого суду зазначено, що у Законі "Про Вищий антикорупційний суд", як спеціалізований суд, можуть бути особливості проведення відповідного добору суддів. Тому ми тут не порушуємо Закон "Про судоустрій", ми говоримо про те, що цей спеціалізований суд створюється за загальною процедурою, але з певними особливостями, які стосуються фахової кваліфікації кандидатів. Тому тут не буде проблем і фактично конфлікту між чинною редакцією Закону "Про судоустрій і статус суддів".

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Наталіє Василівно. А далі визначимось, чи даємо слово, чи не даємо нашим колегам з інших комітетів.

НОВАК Н.В. Питання до пана міністра. Він сказав, що буде яесь остаточне засідання, на якому буде ухвалюватися рішення, де будуть приймати участь обов'язково 6 експертів. Але тут немає, тут може приймати за ініціативою 3 людей. Тут ні про яке спільне засідання не йдеться. Потім ви сказали, далі ви сказали... Ні, це коли буде співбесіда. А я кажу про остаточне рішення.

Далі ви сказали, що якщо 12 членів ВККС і 3 проголосували, значить, то він відхиляється. Не відхиляється, а приймається рішення на відповідність. Це абсолютно різні речі, по-перше. Так? І тому ви вводите таким чином в оману.

І третє. Якщо у нас однакові, ще раз, критерії до добору суддів Вищого, Верховного Суду і добору Антикорупційного суду, скажіть, чому там дві третини для подолання вето ГРД, а тут ви берете тільки половину членів ВККС?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю, це міністр має відповісти? Хочуть, щоб міністр.

ПЕТРЕНКО П.Д. Добре. Дякую.

Пояснюю. Ми надаємо можливість міжнародним експертам... Ні, я не перекрутив. Ми надаємо можливість міжнародним експертам приймати активну участь у конкурсі. Яким чином? Перше повноваження. Кандидати склали іспити. Ті кандидати, які набрали мінімальний бал і фактично які допускаються далі до конкурсу, міжнародні експерти можуть провести попередні співбесіди з усіма цими кандидатами. Це їхнє право. Вони проаналізували досє і хочуть провести співбесіди з усіма кандидатами. Після цих попередніх співбесід міжнародні експерти формують свою попередню думку. Якщо вони не зняли питання до певної частини кандидатів, вони своїм рішенням простим 3-х міжнародних експертів

говорять, що частину кандидатів необхідно відправити на спільне засідання Вищої кваліфікаційної комісії і ради міжнародних експертів, яке буде остаточним.

Відповідно другий етап. Ця частина кандидатів відправляється на спільне засідання, яке буде фактично місцем, де будуть задаватися питання будь-які до цих кандидатів. І тут якщо хоча б троє міжнародних експертів із 9 членів ВККС не будуть переконані в тому, що цей кандидат може рухатись далі, цей кандидат знімається з конкурсу.

_____ . Де це написано?

ПЕТРЕНКО П.Д. Це прописано чітко в пропозиції, що рішення, шановні колеги, щодо відповідності такого кандидата критеріям, визначеним законами, повинно бути прийняте простою більшістю голосів учасників даного засідання, при якому повинно бути три голоси міжнародних експертів і 9 голосів ВККС. І далі ми уточнили, що кандидат, який не набрав такої кількості голосів, вважається таким, що припинив участь в конкурсі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане міністр.

Друзі! Перед тим, як підвести ризику, не залежно від того, що це не передбачено законом, дозвольте мені відійти від Регламенту і надати слово Мустафі Найєму від групи депутатів, які не є членами нашого комітету, але які хочу задати запитання міністру юстиції. Будь ласка, Мустафа.

Пане міністр. *(Шум у залі)* Ну, це їхнє право.

НАЙЄМ М. Пане Петренко і також до голови комітету, послухайте! Я не є юристом. *(Шум у залі)* Якщо можна, щоб ми всі почули, будь ласка, це дуже важливо!

Ми зараз визначаємо якийсь орган, який ми називаємо Радою міжнародних експертів. Але в законопроекті жодним чином не написана

форма роботи цієї ради експертів. Ми кажемо про рішення цієї Ради експертів, навіть не визначивши, яким чином воно оформлюється.

Якщо троє людей їдуть в таксі цієї ради, приймають щось - це рішення, прийняте більшістю? Регламент цієї комісії, навіть якщо воно буде прийнято, приймається як – більшістю чи чотирма голосами, чи одноголосно?

І останнє. У нас цим законом жодним чином, як це рішення буде передаватися, яким шляхом. Тобто оці три людини дзвонять, я не знаю, в цю Вищу кваліфікаційну комісію суддів, передають якийсь папірець? Яким чином взагалі відбувається комунікація? Яким чином відбувається комунікація Ради експертів з Вищою кваліфікаційною комісією суддів? Тобто це якісь папірці? Яким чином? Яка формула? Хто підписує? Чи є якась форма керівництва цією комісією, печатка, що взагалі це таке? Це збіговисько 3 чи 6 людей?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто зі свого боку, пане Мустафа, скажу, що ми жодним чином не зумисно не регламентували їхню роботу з самого початку. Чому? Тому що це була позиція в тому числі Венеційської комісії. Нав'язувати якісь регламентні процедури для міжнародних експертів з точки зору українського закону – це невірний підхід. Ми запропонували тільки те, в який спосіб вони можуть разом з ВККС приймати відповідні рішення щодо тих критеріїв, які їм належить оцінити. А в який спосіб до того вони будуть діяти, чи вони, як ви кажете, прийматимуть рішення, хоча, думаю, що ми зумисно ідемо на 3, а не на 4 для того, щоб рішення не приймалось, бо 3 є для того, що не треба рішення. Це менше половини, це половина рівно. І ми навпаки знижуємо цю планку для того, щоб троє людей ініціювало: чи вони будуть по одному ініціювати – не менше 3, чи це може зробити комплексна якась кількість людей, це їхнє право. Зараз втручатися українським законом в діяльність Громадської ради міжнародних експертів, з точки зору Венеційської комісії, є неприпустимим.

Дякую.

Пане міністре, будь ласка.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні колеги, ми вважаємо, що ті міжнародні експерти, які будуть делеговані поважними інституціями, такими як Європейський Союз... такими як ГРЕКО, як Європейський Союзу, як OECD, будуть мати достатньо авторитету і професійності для того, щоб оцінювати всіх кандидатів у Вищий антикорупційний суд. Повірте мені, їм повинно вистачати і професійності для того, щоб затвердити свій регламент, це їхнє дискретне право. Коли вони будуть призначені, вони зберуться... *(Шум у залі)* Перепрошую. Я нагадаю, як відбувалася робота Громадської ради доброчесності, яка складалась з українських фахівців. Нагадаю, Вища кваліфікаційна комісія їм не нав'язувала порядок їхньої роботи, вони між собою зібралися, 20 тоді представників, і визначили внутрішній регламент своєї роботи.

Я переконаний, що ми не можемо тут якусь дискримінацію для міжнародних експертів. Коли буде призначено 6 міжнародних експертів, вони збираються на своє засідання і визначають для себе регламент своєї роботи. І доводять до відома цей регламент Вищої кваліфікаційної комісії. Все.

_____. *(Не чути)*

ПЕТРЕНКО П.Д. Це їхнє право!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Острікова, будь ласка, 30 секунд.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні колеги, регламент своєї роботи вони повинні визначати ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане міністре.

Пані Острікова, 30 секунд, і завершуємо. Все.

ОСТРІКОВА Т.Г. Я маю питання до пана міністра. Він в своїй промові двічі сказав інформацію, яка не відповідає дійсності. По-перше, він сказав, що Громадська рада міжнародних експертів буде формуватися з іноземців. Це не так, бо в законі ви пропонуєте: громадяни України чи іноземці.

А, по-друге, ви зазначили, що цим іноземцям-міжнародникам надається вирішальний вплив. Натомість ми не бачимо тут саме матеріалізації їхнього рішення, бо ви виключаєте відповідну частину статті 9, щодо якої є помилка і зазначено, що це стаття 12, а саме: виключаєте той пункт, в якому зазначено, що своє рішення вони оформлюють у висновку, і саме в цьому висновку має і відбуватися їх вирішальний вплив. А ви висновок виключаєте. Тому і впливу ніякого вони мати не будуть.

Тому, пане міністр, будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу бути коректною. Справа в тім, що тут міняється механізм, це ваше бачення. З приводу того, що ви підказали, я справді вам дуже дякую. Тут замість статті 12 йдеться про статтю 9, тут опечатка. Там ішлося про частину дванадцятую, і воно пропечатало ще раз частину дванадцятую. Все стосується 12 статті, і ми зараз технічно це виправимо. Дякую.

Я підводжу ризику під дискусією. Руслан Михайлович, ну що по новому колу почнемо? Ну проголосуйте проти. Ну не хочете... У вас є позиція.

(Шум у залі)

СИДОРОВИЧ Р.М. Якщо ми хочемо вийти з сьогоднішнього засідання комітету з тим рішенням, яке потім буде підтримане у сесійній залі, ті пропозиції, які були висловлені, які я не побачив ні з вашої сторони, ні зі сторони міністра категоричних застережень, я вважаю, що ми повинні доопрацювати цей текст і вийти з консолідованою позицією, яка збере не 226 голосів, а набагато більше.

Є два критичних моменти. Перший критичний момент – це є участь цієї Громадської ради міжнародних експертів. Як варіант (як варіант!) ми можемо, давайте подискутуємо про те, щоб рішення ВККС, де будуть прийматися рішення щодо відповідності доброчесності, відбувалося обов'язково за участю членів Громадської ради... *(Шум у залі)* Ні, так не є! Відповідно до того тексту, який зараз є тут прописаний, так не є. Може ВККС розглядати це взагалі без них.

І друге, дуже принципове. За ініціативою 3 членів. Якщо такої ініціативи... За ініціативою 3 членів Громадської ради може бути бути проведено... розглядатися на спеціальному засіданні, відповідно якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якому?

СИДОРОВИЧ Р.М. На засіданні Вищої кваліфікаційної комісії та Громадської ради міжнародних експертів. Але якщо такої ініціативи немає, бо їм не стало відомо про ту чи іншу інформацію, про того чи іншого кандидата, то таке засідання не буде проводитися в спільному форматі, загальному, а буде проводитися виключно Вищою кваліфікаційною комісією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це означає апріорі, що немає претензій до кандидата. Значить він відповідає вимогам...

СИДОРОВИЧ Р.М. Тобто ми в даному випадку роль Громадської ради міжнародних експертів фактично знівелювали. Вони є, немає. Тим більше, вони ж не будуть постійно в Україні сидіти. Ми самі тут передбачили, що вони будуть приїжджати і від'їжджати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

СИДОРОВИЧ Р.М. І другий принциповий момент – це хто номінуватиме? Ми це не вирішили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Георгій Вашадзе, будь ласка. Я вже вас оголосив.

ВАШАДЗЕ Г. Большое спасибо.

Думаю, реально фінішна лінія, поэтому очень горячо все идет. Потому что на прошлом комитете не было столько вопросов по пунктам.

Первое. Я понимаю, что есть очень много вопросов, исходя из того, может быть, что, возможно, что-то неправильное там есть. Настолько, может быть, сюрпризом было, что 3 голоса нужно со стороны международных, что сейчас началось наоборот, что что-там, может быть, все равно не так, что-то там происходит. Я как один из соавторов этого законопроекта однозначно могу сказать, что полномочия, которые даются международникам, это громадные полномочия. Такого прецедента нигде в мире нет. Я надеюсь, на прошлом комитете тоже сказал, что в Грузии тоже мы сможем такой закон принять, где у международных экспертов будет возможность такого участия.

Второе. В чем был основной принцип, в чем основная разница как раз этой модели, которая сегодня обсуждается? Вместо того, чтобы противостоять... конфликты иметь между международными экспертами и ВККС, а потом заходить в судебную систему политическим дискурсам, которые сегодня происходят в случае Громадской рады доброчестности, именно формула, которую разработали все вместе. Состоит идея в том, чтобы максимально удалить политическую составляющую в процессе создания антикоррупционного суда, чтобы они вместе сидели, чтобы дать полномочия международным экспертам, 3 человека. *(Шум у залі)*

Извините, не перебивайте. Если нужно, я тоже могу очень громко кричать.

_____. Вы станьте членом комитета, а потом будете руководить, хорошо?

ВАШАДЗЕ Г. Какого комитета я стану членом? Извините, пожалуйста, о чем вы?

Извините, вы ищете проблему там, где нет проблемы.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Георгію, не відволікайтеся, будь ласка. Вас будуть провокувати, це нормально. Беріть приклад з голови комітету.

ВАШИДЗЕ Г. Да. Я очень четко объясняю следующее. Принцип как раз поменяли в этом, чтобы они сидели вместе, чтобы они решали вместе и чтобы 3 голоса из 6 – 50 процентов международных экспертов должны поддержать решение, чтобы кандидат прошел на следующий этап переговоров.

Я просто для сравнения скажу, что в прошлом году законопроект, который был зарегистрирован в Верховной Раде, там был только один голос – одна треть. И тут соавторы этого закона есть. Сейчас 50 процентов, дорогие друзья. Этим мы показываем, что есть максимальный интерес, чтобы они участвовали, но не в конфронтации, самое главное, а в совместной работе. Чтобы не было политики, а была реальная судебная система.

Большое спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я можу підтвердити, тут багато було інсинуацій з приводу того, що у висновку Венеційської комісії розумілося під special role визначально. Там, оскільки вони аналізували законопроект 6011, був інший порядок формування такої комісії: 3 мав призначати Президент на власний розсуд, 3 – Верховна Рада на власний розсуд і 3 – міністр юстиції з числа якраз міжнародних експертів. І рішення приймалося з 9 членів 7-ма. Тобто хоча б один з міжнародників мав прийняти рішення. І тоді Венеційська

комісія сказала, що хоча б один голос якраз і є crucial role. От, що crucial role – хоча б один голос. Тут йде мова вже про три голоси, і, бачите, все рівно ми не можемо задовольнити потребу.

Будь ласка.

_____. Руслан Петрович, простите, я просто не могу сдержаться.

Георгий, вы сказали, я просто не очень поняла, знаете, я опять в каком-то конфузе. Вы говорите о том, что мы все за то в этом новом законопроекте, чтобы была совместная работа ВККС и Громадської ради експертів. Если она совместная, тогда этим законом должно быть четко прописано обязательное участие Громадської ради експертів во всех заседаниях ВККС по поводу отбора судей. Есть? Так я этого не вижу. Ну, Руслан Петрович, может я идиот полный. Ну, покажите!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, вона є обов'язковою в тому випадку, коли вони переглядають критерії доброчесності і інші. Ми написали, що засідання відбувається ВККС та Громадської ради міжнародних експертів, розуміючи, що ми вже проголосували норму, відповідно до якої Громадська рада міжнародних експертів як орган здійснює свої повноваження в складі 6 осіб. Якщо там не буде 6 осіб, то це не буде Громадська рада міжнародних експертів, відповідно вони тоді не можуть засідати. В цьому сенс законопроекту. Ви дивіться цілісну картину, а не висмикуйте з контексту.

Я завершую дискусію. Шановні колеги, проект попередній, озвучений головою, прошу підтримати як проект комітету.

Хто за таке рішення комітету, прошу визначатися шляхом голосування.

_____. За основу чи в цілому?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте за основу.

Хто – за, прошу визначатися. За – 15. Проти – 1. Утрималися – 3. Не голосували – 3. Рішення – 23. Це за основу.

Тепер правку, яку я оголосив, по-перше, технічного характеру, де статтю 12 треба перейменувати на статтю 9 і вилучити відповідні правки, а також додати речення наступне. Давайте я зачитаю повністю цю частину.

"Рішення щодо відповідності такого кандидата цим критеріям ухвалюється більшістю від спільного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та членів Громадської ради міжнародних експертів за умови, що за нього проголосувало не менше половини членів Громадської ради міжнародних експертів." Увага! "У разі неприйняття такого рішення кандидат вважається таким, що припинив участь у конкурсі."

Дякую. З урахуванням цієї правки ставлю на голосування... *(Шум у залі)* Яка?

СОБОЛЄВ С.В. Можна? Всі подають цю правку, що в засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів (імперативна норма повинна бути) беруть участь члени Міжнародної ради експертів з питань... - і далі пішло по тексту. Все.

І тоді немає ніяких питань. Це обов'язково вони беруть участь. Все. Ясно, що справа, а як по-іншому. І далі вже все, що ви зачитали, тоді хоч логіка якась є. А так їх ніхто не запросив, ніхто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович, вони самі ініціюють це засідання і беруть в ньому участь як Громадська рада міжнародних експертів у складі 6 осіб. *(Шум у залі)* Ні! Громадська рада міжнародних... Вище написано в тому положенні, яке ми підтвердили і не збили, де написано, що вони здійснюють свої повноваження виключно у складі 6 осіб. Якщо їх прийде 5, то це вже не Громадська рада міжнародних експертів, і вони не можуть брати участь в такому засіданні, друзі.

СОБОЛЄВ С.В. Руслан, давайте прямо запишемо норму, що в засіданні беруть участь – все і далі по тексту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я ставлю на голосування з тими правками, що я озвучив, в цілому рішення комітету. Прошу визначатися.

(Шум у залі) Друзі, ми так ніколи не вийдемо. Я розумію, що ми хочемо зірвати засідання Верховної Ради, ну.

За – 12, проти – 1, утрималися – 5. Не голосували – 4. Рішення прийнято.

Дуже дякую. Засідання закрито.